

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z Historii
dla uczniów gimnazjów
województwa śląskiego
w roku szkolnym 2011/2012**

KOD UCZNIWA

--	--	--

Etap: rejonowy
Data: 16.01.2012 r.
Czas pracy: 90 minut

Informacje dla ucznia:

1. Na stronie tytułowej arkusza, w wyznaczonym miejscu, wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 8 stron i 16 zadań.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach zamkniętych podane są cztery lub trzy odpowiedzi: A,B,C,D lub A,B,C (1,2,3). Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz zgodnie z poleceniem.
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz inną odpowiedź znakiem X.
7. Zadania np. z luką, na dobieranie lub innego typu wykonuj zgodnie z poleceniem.
8. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 60

Liczba punktów umożliwiająca kwalifikację do kolejnego etapu: 49

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Razem
Liczba punktów możliwych do zdobycia	4	2	3	7	4	3	4	7	4	4	1	3	4	2	2	6	60
Liczba punktów uzyskana przez uczestnika																	

Podpisy przewodniczącego i członków komisji:

1. Przewodniczący -
2. Członek -
3. Członek -

Zadanie 1. (0 – 4 p.)

Wpisz do tabeli brakujące informacje dotyczące odkryć geograficznych XV/XVI w.

	Data	Odkrywca	Odkrycie
A.	1488 r.		Przylądek Dobrej Nadziei
B.		Krzysztof Kolumb	San Salvador
C.	1498 r.	Vasco da Gama	
D.		Ferdynand Magellan	Wyprawa dookoła ziemi

Zadanie 2. (0 – 2 p.)

Przyporządkuj ilustracjom, przedstawiającym budowle w różnych stylach architektonicznych, właściwe podpisy. Wpisz odpowiednią cyfrę pod ilustracjami.

A.....

B.....

C.....

D.....

1. Styl renesansowy
2. Styl barokowy
3. Styl klasycystyczny
4. Styl romański
5. Styl gotycki

Zródło: Wikimedia Commons – repozytorium wolnych zasobów

Zadanie 3. (0 – 3 p.)

Wpisz do tabeli terminy związane ze zmianami gospodarczymi w Europie XV/XVI w.

	Opis	Nazwa
A.	<i>Przedsiębiorstwo, w którym proces produkcji podzielono na etapy, wykonywane przez pracowników używających prostych narzędzi.</i>	
B.	<i>Spółki, których głównym celem było monopolizowanie handlu z dalekimi krajami.</i>	
C.	<i>System produkcji, w którym kupcy dostarczali rzemieślnikom surowce, a następnie odbierali gotowe towary.</i>	

Zadanie 4. (0 – 7 p.)**Przeczytaj tekst źródłowy i wykonaj polecenia.**

Zygmunt Stary zdecydował się rozerwać pierścień antypolski w jego najslabszym punkcie. Postanowił, wygrywając solidarność jagiellońską, przeciągnąć cesarza na swoją stronę. Było to o tyle osiągalne, że Maksymilian I pragnął sfinalizować uprzednio zawarte porozumienie co do małżeństwa dzieci Władysława czesko - węgierskiego, (...) ze swoimi wnukami. (...)

Wykorzystując rokowania matrymonialne, Zygmunt I spowodował wycofanie się Maksymiliana I z dotychczasowych sojuszy skierowanych przeciwko Polsce i Litwie.

A. Wyczański, *Dogonić Europę*, Kraków 1987, s. 30 – 32.

A. Podaj roczną datę i nazwę miejscowości, w której zawarto opisany układ.

Data:..... Miejscowość:.....

B. Podaj nazwy 3 państw, wchodzących w skład wspomnianego sojuszu antypolskiego.

1.....

2.....

3.....

C. Wymień 2 konsekwencje zawarcia opisanego układu między Zygmuntem I i Maksymilianem I.

1.....

2.....

Zadanie 5. (0 – 4 p.)**Dopisz królów polskich, za panowania których miały miejsce wymienione wydarzenia.**

	Wydarzenie	Król polski
A.	<i>Sekularyzacja Inflant</i>	
B.	<i>Rokosz Zebrzydowskiego</i>	
C.	<i>Uchwalenie praw kardynałnych</i>	
D.	<i>Zawarcie układów welawsko - bydgoskich</i>	

Zadanie 6. (0 – 3 p.)

Dokonaj analizy zamieszczonych tabel i wykonaj polecenia.

Plony 4 zbóż w Europie XVI w.

Kraj	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	średnia
Niderlandy	10,4	-	8,2	4,0	7,5
Anglia	6,5	8,1	3,6	4,3	5,5
Francja	5,5	-	-	-	5,5
Hiszpania	3,5	-	-	-	3,5
Niemcy	4,7	4,2	4,5	4,3	4,4
Polska	4,9	4,8	6,2	4,8	5,1
Litwa	2,8	2,8	3,6	2,7	3,0
Rosja	1,7	2,8	5,0	2,2	2,9

Ludność miejska w Europie XVI w.

Kraj	ludność miejska
Niderlandy	40-50%
Włochy	25-30%
Anglia	20%
Francja	20%
Niemcy	20%
Hiszpania	20%
Polska	20%
Rosja	3,5%

A. Wyczański, *Dogonić Europę*, Kraków 1987, s. 6 - 8.

A. Wskaż, czy podane zdania są prawdziwe czy fałszywe, wpisując obok nich odpowiednio *Prawda* lub *Falsz*.

1. W XVI w. najmniejsze plony uzyskiwano w Hiszpanii.....
2. Plony polskie były mniejsze niż uzyskiwane w Niemczech.....
3. Najmniejszy odsetek ludności miejskiej występował w Rosji.....
4. Największy odsetek ludności miejskiej w Niderlandach i we Włoszech świadczy o zacofaniu gospodarczym tych ziem.....

B. Sformułuj wniosek dotyczący poziomu rozwoju gospodarczego Polski w XVI w.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7. (0 – 4 p.)

Przyporządkuj podanym działaczom politycznym opisy ich działalności.

Wpisz odpowiednie cyfry w wykropkowanych miejscach.

- A. Jan Dekert
- B. Władysław Siciński
- C. Ksawery Branicki
- D. Józef Poniatowski

1. Jako pierwszy użył *liberum veto*.
2. Był marszałkiem Sejmu Wielkiego.
3. Był jednym z inicjatorów konfederacji targowickiej.
4. Dowodził wojskami polskimi w bitwie pod Zieleńcami.
5. Stał na czele „czarnej procesji” domagającej się praw dla mieszczan.

A..... B..... C..... D.....

Zadanie 8. (0 – 7 p.)

Przyjrzyj się ilustracji i przeczytaj tekst źródłowy, a następnie wykonaj polecenia.

Kołacz polski

Źródło: Wikimedia Commons – repozytorium wolnych zasobów

Hugo Kollątaj *O sytuacji Rzeczypospolitej*

Narodzie nieszczęśliwy! Dopókiż jeszcze będziesz igrzyskiem namiętności przewodzącego nad Tobą możnowładztwa? Mocarstw otaczających Cię naokoło niewolniczym ludem i Twej własnej ciemnoty? Dopókiż taki letarg niebezpieczny przerywać będą gwałtowne konwulsje, po których tenże sam letarg wraca Cię do stanu nieczułości (...), zaraża wszystkie Twe części nieuliczonym paraliżem?

Cyt. za: *Wiek XVI – XVIII w źródłach*, oprac. M. Sobańska - Bondaruk, S. B. Lenard, Warszawa 1997, s. 417.

A. Nazwij wydarzenie ukazane na alegorycznym obrazie.

.....

B. Zidentyfikuj postaci widoczne na obrazie (np.: Ludwik XIV – król Francji).

1.....

2.....

3.....

4.....

C. Wymień 3 przyczyny, które według Hugona Kollątaja, doprowadziły do sytuacji widocznej na obrazie.

1.....

2.....

3.....

Zadanie 9. (0 – 4 p.)

Uzupełnij tabelę dotyczącą bitew stoczonych przez wojska polskie w XVII w., wpisując brakujące informacje.

	Bitwa	Data	Dowódca
A.	Kłuszyn	1610 r.	
B.	Chocim		Jan Sobieski
C.		1605 r.	Jan Karol Chodkiewicz
D.	Wiedeń	1683 r.	

Zadanie 10. (0 – 4 p.)

Przeczytaj tekst źródłowy, a następnie wykonaj polecenia.

Konstytucja Stanów Zjednoczonych

Artykuł I.

Wszelka władza ustawodawcza, (...) zostanie nadana Kongresowi Stanów Zjednoczonych, który będzie się składał z Senatu i Izby Reprezentantów. (...)

Artykuł II.

Władza wykonawcza zostanie poruczona Prezydentowi Stanów Zjednoczonych. (...)

Artykuł III.

Władza sądowa Stanów Zjednoczonych zostanie powierzona jednemu Sądowi Najwyższemu i tylu sądom niższym jak Kongres od czasu do czasu postanowi i zarządzi.

T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia w tekstach źródłowych*, T. 2, Rzeszów 1997, s. 28 – 29.

A. Wymień rodzaje władzy wymienione w konstytucji oraz organy je sprawujące.

1. Władza..... organ.....
2. Władza..... organ.....
3. Władza..... organ.....

B. Podaj nazwisko filozofa, który zaproponował przedstawiony podział władzy.

.....

C. Podaj datę roczną i nazwę miejscowości, w której uchwalono cytowaną konstytucję.

Data:..... **Miejscowość:**.....

Zadanie 11. (0 – 1 p.)

Uporządkuj chronologicznie podane wydarzenia, wpisując cyfry od 1 do 5 w wykropkowane miejsca. (Cyfra 1 oznacza najwcześniejsze wydarzenie.)

- A. II rozbiór Polski.....
- B. Obrady Sejmu Wielkiego
- C. Powstanie Kościuszkowskie
- D. Wojna o Konstytucję 3 maja.....
- E. Elekcja Stanisława Poniatowskiego.....

Zadanie 12. (0 – 3 p.)

Przyjrzyj się zamieszczonej satyrze politycznej, a następnie wykonaj polecenia.

Spółeczeństwo francuskie przed rewolucją

Źródło: Wikimedia Commons – repozytorium wolnych zasobów

A. Wymień przedstawicieli poszczególnych stanów, widocznych na ilustracji.

I stan -

II stan -

III stan -

B. Dokonaj interpretacji powyższej satyry.

.....
.....

Zadanie 13. (0 – 4 p.)

Zidentyfikuj opisane układy (pokoje, deklaracje), wpisując do tabeli datę roczną i nazwę miejscowości, w której zostały zawarte.

	Opis	Miejscowość	Data
A.	<i>Pierwszy raz ustalono podział stref wpływów na świecie. Tereny na wschód miały należeć do Portugalii, tereny na zachód – do Hiszpanii.</i>		
B.	<i>Przyznano książętom i wolnym miastom prawo narzucania religii swoim poddanym, w myśl zasady „Czyj kraj, tego religia”.</i>		
C.	<i>(...) Zgromadzenie Narodowe uznaje (...) następujące Prawa Człowieka i Obywatela: Art. 1. Ludzie rodzą się i pozostają wolni i równi wobec prawa.(...)</i>		
D.	<i>Jego Królewska Mość Król Brytyjski uznaje (...) Stany Zjednoczone (...) jako wolne, suwerenne i niepodległe państwa.</i>		

Zadanie 14. (0 – 2 p.)

Wśród wymienionych wydarzeń dotyczących rewolucji francuskiej, wskaż chronologicznie pierwsze – wpisując w tabeli literę A i ostatnie – wpisując literę B.

Wydarzenie	Odpowiedź
<i>Dyktatura jakobinów</i>	
<i>Przewrót 9 thermidora</i>	
<i>Proklamowanie republiki</i>	
<i>Ścięcie króla Ludwika XVI</i>	

Zadanie 15. (0 – 2 p.)

Przyjrzyj się zamieszczonej mapie i wykonaj polecenia.

Źródło: Wikimedia Commons – repozytorium wolnych zasobów

A. Podkreśl właściwy tytuł mapy.

1. Europa pod rządami Napoleona.
2. Europa w czasie rewolucji francuskiej.
3. Europa w czasie wojny trzydziestoletniej.

B. Podaj jeden argument potwierdzający Twój wybór.

Zadanie 16. (0 – 6 p.)

Uzupełnij tabelę dotyczącą wojen napoleońskich, wpisując brakujące informacje.

	Data	Bitwa	Skutek
A.		Austerlitz	
B.	1805		Zniszczenie floty Francji i Hiszpanii
C.		Lipsk	
D.	1815		Ostateczne pokonanie Napoleona